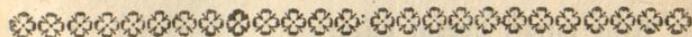

CLASSIS DECIMA QUARTA. 305

CLASSIS DECIMA QUARTA,

D E

S P I R I T I B U S

Compositis, & Simplicibus.

SPIRITUS ANTIMONII, SEU CLYS-
SUS MINERALIS, SIVE
AQUA STIMMI SUL-
PHUREA.

R. Antimonii hungarici

Salis nitri puri

Sulphuris citrini ana libram unam,

Propellantur per retortam in superiori ventris cavitate tubulatam in receptaculum capacissimum rostro firmiter adhaerens, in quo quædam aquæ portio infusa fit; injiciatur massa sensim per vices, tubulumque mox obturetur, & videbitur materia injecta paulo post incendi, receptaculumque nebulosis repleri vaporibus, qui, ubi sensim aquæ in recipienti contentæ se commiscuerint, receptaculum reddent pellucidum, quo apparente injiciatur rursus de massa, & id saepius repetatur; aqua spiritibus destillatis imprægnata filtretur, vel si adustionem sapiat, ex balneo mariæ, lege artis, à phlegmate separetur.

Medicamentum est aperitivum per alvum, urinam & sudorem movens, hinc in obftruptionibus viscerum internorum bono successu exhibetur.

SPIRITUS APERITIVUS PENOTI.

R. Vitrioli hungarici modicūm calcinati libras quatuor,

Q q

Salis

306 CLASSIS DECIMA QUARTA.

Salis tartari libram unam,
Silicum calcinatorum libras tres,
Pulverisata misceantur, & stent per quatuordecim
dies in cella, dein destillentur per retortam igne
gradatim aucto, postea extrahatur ex capite mortuo
sal suum, & inspissetur in vase terreo vitreato,
istud sal misceatur cum priori spiritu destillato, &
destilletur per alembicum, ternis aut quaternis vici-
bus cohobando, donec spiritus totam acredinem
perdiderit. Sal remanens in fundo dissolvatur cum
aqua calida, & facta filtratione inspissetur, lege
artis, ad crystallisandum, pro tartaro vitriolato af-
servandum.

*In obstructionibus hepatis, lienis, & mesenterii rese-
randis, affectuque hypochondriaco minuendo insignis est
efficacia.*

SPIRITUS AROMATICUS.

Habetur sub sale volatili oleoso.

SPIRITUS ASTHMATICUS.

℞. Viridis æris uncias octo,
Gummi ammoniaci uncias quatuor,
Sulphuris uncias tres,
Misceantur, & destillentur per retortam, dein sepa-
retur per alembicum spiritus ab oleo, & dein recti-
ficetur per alembicum, cui imponatur nodulus cum
croci drachma una.

*In respirationis difficultate & asthmate summopere recom-
mendatur à Michæle.*

SPIRITUS CARMINATIVUS SEU NITRI DUL- CIS COMPOSITUS.

℞. Florum chamæeli romani
Baccarum juniperi ana unciam unam,

Lauri

CLASSIS DECIMA QUARTA. 307

Lauri

Corticum citri ana drachmas tres,

Aurantiorum unciam semis,

Radicis angelicæ

Foliorum menthae

Seminis fœniculi

Anisi

Carvi

Badiani ana unciam semis,

Macis

Nucis moschatae

Cinnamomi ana drachmas duas,

Salis tartari unciam semis,

Spiritus vini libras quatur,

Post macerationem fiat, lege artis, destillatio, dein

Hujus destillati spiritus uncias septem,

Spiritus nitri uncias tres,

Digerantur per aliquot dies, dein leniter spiritus abstrahatur, & bis vel ter, secundum artem, cohobetur.

Ad colicam fistendam, flatus dispellendos, & paroxysmos asthmaticos sopiaendos recommendatur à Deckero.

SPIRUS CARMINATIVUS DE TRIBUS.

¶. Nitri

Tartari ana libras duas,

Cinerum clavellatorum libram unam,

Misceantur, & per retortam tubulatam, apposito capaci recipiente, cui spiritus vini rectificati librae due insint, parum successivè injiciendo destillentur, tandemque super capite mortuo spiritus, lege artis, rectificetur.

Priori carminativo spiritui quoad vires equiparatur.

SPIRUS EPILEPTICUS PUERORUM.

¶. Vitrioli hungarici libras quatuor,

Q q 2

Addan-

308 CLASSIS DECIMA QUARTA.

Addantur

Urinæ puerorum sanorum recenter collectæ libræ
quatuor,

Digerantur vase clauso in balneo mariæ aliquamdiu,
postea ex eodem vase destilletur, lege artis, ad fici-
citatem duplex phlegma, quorum primum est pare-
goricum ad podagram, alterum ophthalmicum; ca-
put mortuum pulverisatum ex retorta valida terrea,
igne nudo, ab initio tamen leni, in capacem recipi-
entem urgeatur, prodeuntibus mox spiritibus liquor
promanat sulphurei odoris, & saporis subausteri, qui
per retortam semel atquè iterum rectificetur, & ului
servetur.

Vires ab ipsa denominatione teste Hartmano desumuntur.

S P I R I T U S F U M A N S.

Habetur sub descriptione essentiæ vitrioli.

S P I R I T U S M A S T I C H I N U S.

Præparatur in destillatione olei mastichini, spiritum
ab oleo separando, &, lege artis, rectificando.

In ventriculi imbecillitate ac cruditate, ut & colicæ
auxiliatur.

S P I R I T U S M A T R I C A L I S.

Ex. Mastichis electæ

Myrrhæ rubræ

Olibani electi

Succini albi ana libram semis,

Spiritus vini libras sex,

Praeterea digestione, lege artis, destillentur, &
servetur spiritus, qui etiam absque destillatione per
infusionem parari potest.

Ad

CLASSIS DECIMA QUARTA. 309

*Ad dolores leniendos, grumosum sanguinem resolven-
dum, & diaphoresim procurandam exhibetur.*

SPIRITUS MENSTRUALIS.

℞. Salis armoniaci libram unam,
Olei vitrioli optimi libram semis,
Aceti destillati libras duas,
Indantur retortæ, & instituatur destillatio primō leni,
ultimō fortissimo igne, & prodibit spiritus penetrans
tissimus, in collo retortæ invenientur flores salis ar-
moniaci pro separato usu.

*Hic spiritus adhibetur pro preparandis magisteriis, &
in alios usus chymicos..*

SPIRITUS NITRI DULCIS SIMPLEX.

℞. Spiritū nitri rectificati libras sex,
Vini rectificatissimi tartarifati libras novem,
Mixti digerantur per triduum, postea destillentur per
alembicum, alembicus autem sit magnæ capacitatis,
ut benè circulari possit, & sic toties cohobetur, do-
nec omnis acredito ablata sit.

*In pleuritide & peripnemonia, nephritide, colica &
flatibus, ut & asthmate recommendatur.*

SPIRITUS DIAPENTE.

℞. Elixirii proprietatis unciam unam,
Spiritū theriacalis camphorati
Salis rectificati
Vitrioli rectificati
Tartari rectificati ana drachmam unam,
Misceantur, digerantur, & servetur spiritus usui.

*Sudorem & urinam prolicit, ventriculi, capitisque
affectionibus medetur.,*

SPIRI-

310 CLASSIS DECIMA QUARTA.

SPIRITUS SALIS ARMONIACI
AMMONIACATUS.

℞. Gummi ammoniaci uncias quatuor,
Salis tartari libram semis,
Armoniaci libram unam,
Spiritūs vini simplicis libras tres,
Misceantur, digerantur, tandem, lege artis, spiritus destilletur.

*In obstructionibus contumacibus hepatis, lienis & nte-
ri adhibetur, tartareans pariter & viscosam pulmonibus
impactam mucilaginem resolvit.*

SPIRITUS SALIS ARMONIACI ANISATUS.

℞. Seminis anisi
Salis tartari ana libram semis,
Armoniaci libram unam,
Spiritūs vini simplicis libras tres,
Misceantur, & digerantur in balneo vaporis, & dein destilletur spiritus.

*In affectibus pectoris leniendis, & flatibus discutiendis
egregias virtutes possidet.*

SPIRITUS SALIS ARMONIACI MARTIALIS.

℞. Salis armoniaci
Limaturæ martis ana libram unam,
Lixivii fortissimi libras tres,
Digerantur per octiduum, vase optimè clauso, dein addatur successivè
Calcis vivæ libra una semis,
Quo factò, lege artis, destilletur spiritus.

*Virtutes sunt aperientes & incidentes, specificæ in ictero
& febribus quartanis.*

SPIRI-

CLASSIS DECIMA QUARTA. 311

SPIRITUS SALIS ARMONIACI SIMPLEX.

℞. Salis armoniaci libras duas,
Tartari libram semis,
Lixivii calcis vivæ libras octo,
Misceantur, & per alembicum, lege artis, destille-
tur spiritus.

*Ad diaphoresin & diuresin procurandam, soporosos items
& hystericos affectus profligandos exhibetur.*

SPIRITUS SALIS ARMONIACI SUCCINATUS.

℞. Succini citrini raspati
Salis tartari ana libram semis,
Armoniaci libram unam,
Spiritūs vini simplicis libras tres,
Misceantur, digerantur in arena, tandem, lege artis,
spiritus destilletur.

*Ad capitis & nervos generis, ut & umeri affectus sum-
mè est proficuus.*

SPIRITUS SALIS ARMONIACI VINOΣUS.

℞. Salis armoniaci libras duas,
Tartari libram semis,
Spiritūs vini simplicis libras octo,
Misceantur, & destilletur spiritus.

*Mediante hoc spiritu addendo olea, e. g. sassafras, Cin-
namomi &c. possunt instantanè spiritus salis armoniaci
sassafrassati & consimiles parari.*

SPIRITUS SALIS DULCIS.

℞. Spiritūs salis rectificati libras sex,
Vini rectificati libras novem,
Digerantur, & circulentur commodo in vase per octo-
duum, dein per alembicum destillentur per ternas
cohobationes.

Virtutes

312 CLASSIS DECIMA QUARTA.

Virtutes sunt diuretica & lithontriptica, præservat quoque à peste & putredine humorum.

SPIRITUS TARTARI COMPOSITUS.

℞. Spiritū tartari simplicis libras duas,
Salis tartari
Armoniaci ana uncias quatuor,
Florum lavendulæ unciam unam unam,
Misceantur, &, lege artis, destilletur spiritus..

Diaphoreticus est & aperiens, in chlorosi, paralyse, ictero & pleuritide virtutes suas exercet.

SPIRITUS THERIACALIS CAMPHORATUS.

℞. Theriacæ andromachi uncias decem,
Myrræ rubræ uncias quinque,
Croci austriaci unciam unam,
Spiritū vini rectificatissimi libras quatuor,
Stent in vase benè clauso, loco tepido, dein ex cuperita, juncturis optimè clausis, in balneo mariæ spiritus omnis destilletur, tum in eo solvantur
Camphoræ drachmæ sex.

Ad sudores proli ciendos in peste, ictero, & febribus quartanis optato successu exhibetur.

SPIRITUS DIATRION SEU MIXTURA SIMPLEX.

℞. Spiritū theriacalis camphorati uncias quinque,
Tartari rectificati uncias tres,
Vitrioli unciam unam,
Misceantur, & in vitro benè clauso per aliquot dies digerantur.

Ad viscerum ob strictiones referandas, & malignitatem per sudores expellendam maximi usus est.

SPIRI-

CLASSIS DECIMA QUARTA. 313

SPIRITUS VINI ALKOHOLISATUS MENSTRUALIS.

R. Salis tartari

Armoniaci ana uncias duas,
Spiritus vini rectificatissimi libras octo,
Misceantur, & destillentur.

Commódum menstruum ad tincturas extrahendas sup-
peditat.

SPIRITUS VINI ALKOHOLISATUS SINE ODORE.

R. Spiritus vini ex fæcibus destillati rectificatissimi
quantum placet,

Admisceantur

Aquæ fontanæ puræ, vel, si placet, destillatae
dupla aut tripla portio,
Et in momento lactescet; hæc mixtura lactea denuò
destilletur per alembicum novum, sic spiritus vini
purus transibit, & aqua graveolens manebit relicta;
quod si fœtor omnis ablatus non fuerit, reiteretur
prægressa destillatio.

In servit quoquè pro extractione plurimarum tincturarum.

SPIRITUS VINI CAMPHORATUS.

R. Spiritus vini optimè rectificati libram unam,
Dissolvatur in ea

Camphoræ uncia una semis,
Et servetur usui.

Virtutes sunt diaphoretica, cephalica & discurrentes,
hinc in coniunctionibus & luxationibus externus quoquè
usus conductit.

R. r

SPIRI-

314 CLASSIS DECIMA QUARTA.

SPIRITUS VINI TARTARISATUS;

¶. Spiritus vini optimè rectificati libras duas,
Salis tartari probè depurati & siccati uncias quatuor,
Misceantur, & è cucurbita vitrea exactè clausa,
moderato arenæ igne, lege artis, spiritus destilletur.

*Qui pariter ad diversas tincturas extrahendas utiliter
adhibetur.*

SPIRITUS VITRIOLI PHILOSOPHICUS.

¶. Aquæ fontanæ quantum placet, injiciatur in eam
butyri antimonii sufficiens quantitas, aqua à mercurio
vitæ decantata rectificetur pro spiritu.

In febris, lue venerea, lienis & mesenterii obstrunctionibus, ventriculi infarctu & melancholia hypocondriaca salubrissimæ adhibetur.

SPIRITUS MAGIS
SIMPLICES.

SPIRITUS ABSYNTHII.

¶. Herbæ absynthii recentis magnam quantitatem,
conscindatur & contundatur, ac modicâ aquæ calentis quantitate irroretur, dein cum sufficienti fermento panis, & fœcibus vini reponatur loco tepido
ad fermentationem, usque dum spiritus odore acidiusculo percipiatur, tandem destilletur per alembicum, si spiritus proleptus sèpius rectificetur, prodibit spiritus absynthii fortis.

Modo eodem parantur :

Spiritus Beccabungæ,
Centaurii minoris,
Ceraforum nigrorum,
Cochleariæ,

Spiritus

CLASSIS DECIMA QUARTA. 315

Spiritus Cydoniorum,
Ebuli ex baccis,
Fragorum,
Juniperi ex baccis,
Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Melissæ,
Menthæ,
Nafturtii,
Primulæ veris,
Rorifmarini,
Rosarum,
Rubi idæi,
Sambuci ex baccis,
Serpilli,
Trifolii fibrini,
Et aliorum.

Quorum spirituum virtutes simplicibus ingredientibus correspondent.

S P I R I T U S A N I S I .

¶. Seminis anisi contusi libram unam,
Spiritū vini libras quatuor,
Macerentur per aliquot dies, & per balneum mariæ
spiritus destilletur.

Ad hanc normam destillantur :

Spiritus calami aromatici,
Carvi,
Corticum aurantiorum,
Corticum citri,
Fœniculi,
Formicarum,
Lumbricorum terrestrium.

R 1 2

E arun-

316 CLASSIS DECIMA QUARTA.

Earundem cum ingredientibus simplicibus virtutum.

S P I R I T U S A R A C K.

R. Oryxæ grofso modo contusæ , seu in molendino fractæ libras viginti quinque , Irrorentur sufficienti aquæ fontanæ quantitate , dein indantur vasi ligneo capaci , & addantur Fœcum cerevisiæ recentium libræ decem , Stent probè clausa per quatuor septimanas in digestione , tandem leni calore instituatur repetitis cohabitationibus destillatio & rectificatio.

Resumptivum & nutriend est medicamentum , Anglis Batavisquè notum , inservit & ad elixirium rhabarbari.

SPIRITUS CORNU CERVI VOLATILIS.

R. Cornua cervi ponderosa in frusta dissecta , retortæ terreæ indita , igne aperto per gradus aucto , in amplum recipiens vas destillentur , eò usque , donec nullæ amplius nebulæ compareant , peractâ distillatione spiritus collectus , sal & oleum , lege artis , ab invicem separantur , spiritus cornu cervi ab oleo separatus rectificetur , sal verò cum additione cornu cervi usti & modicâ portione spiritus vini rectificatissimi sublimetur per phiolam , oleum in uisu externos rectificetur per retortam cum cineribus mixtum , caput mortuum calcinetur ad albedinem pro cornu cervi usto.

Vires sunt aperientes & incidentes , antispasmodica & alexipharmacæ.

Eodem modo parantur :

Spiritus è corde cervi siccato ;

Cranii humani ,

Ungulæ alcis.

Virtutibus confimilibus pollentes.

SPIRI-

CLASSIS DECIMA QUARTA. 317

SPIRITUS FULIGINIS.

¶. Fuliginis nigerrimæ splendentis quantum placet, Impleatur retortæ terreæ tertia pars, applicetur recipiens capacissimum, juncturis optimè clausis, instituantur destillatio igne aperto successivè per gradus aucto, spiritus prolectus cum sale volatili & oleo è recipiente effundatur, atquè oleum chartâ bibulâ madefactâ separetur, sal verò volatile ulterius, lege artis, sublimetur.

In asthmaticis & convulsivis, utrè & hystericis extemporaneum est remedium.

SPIRITUS LIGNI GUAJACI.

¶. Ligni guajaci raspati quantum placet, Immittatur in retortam, & destilletur, spiritus egresus ab oleo separetur, & rectificetur.

Blandum hic spiritus suppeditat diaphoreticum.

Ita etiam paratur :

Spiritus visci quercini.

Cujus virtutes sunt epilepticae & hystericae.

SPIRITUS LUMBRICORUM VOLATILIS.

Paratur ex lumbricis terrestribus fccis, ad normam spiritus cornu cervi volatilis processum instituendo.

Usus est diaphoreticus & diureticus, arthriticis propriis recommendandus.

SPIRITUS MELLIS.

¶. Mellis puri libras duas, Arenæ mundæ libram unam, Miscean-

318 CLASSIS DECIMA QUARTA.

Misceantur, & ex arena per retortam, igne gradatim aucto, fiat destillatio, liquor prodiens per humectatam chartam empogeticam separetur ab oleo, & ex arena, lege artis, rectificetur, atque plegmate primū prodeunte separatim servato, spiritus usui asservetur.

Ad obstrukciones referandas, urinam quoque & calculum eliminandum adhibetur... .

SPIRITUS PANIS TRITICEL.

℞. Panis triticei in frusta dissecti, & optimè exsiccati quantum lubet, Indatur retortæ, destilletur, & spiritus ab oleo separatus, lege artis, rectificetur.

Pro menstruo ad tinctorias extrahendas adhiberi solet.

SPIRITUS SALIS COMMUNIS ACIDUS.

℞. Salis communis decrepitati libras duas, Argillæ libras sex, Mixta, & cum aqua fontis in globulos formata & exsiccata retortæ loricatae indantur, manente tertia ejus parte vacuâ, tum igne gradatim aucto in amplum vas recipiens instituatur destillatio, donec nulli amplius spiritus compareant, liquor destillatus in arena à phlegmate rectificetur.

Diureticus est & lithontripicus, hinc obstruktionibus hepatis & lienis, ictero & hydropi conduitur... .

SPIRITUS SALIS NITRI SIMPLEX.

℞. Nitri depurati libram unam, Boli communis libras tres, Optimè mixta, &, si placet, cum aqua fontana in globulos redacta & siccata ex retorta loricata, cuius tertia

tertia pars vacua maneat, in amplum vas recipiens destillentur igne per gradus aucto, donec insignis in recipiente rubedo minuatur, nullique amplius spiritus prodeant.

Ad astum febrilem, siimquè nimiam contemperandam, anginam quoquè & colicam mitigandam creber ejus usus est.

SPIRITUS SULPHURIS PER CAMPANAM.

¶. Tempore pluvioso sub campana vitrea (cujus interior pars pro faciliori spirituum resolutione aquâ humectanda est) vas aliquod terreum ponatur cum sulphure, quod accendatur, vas vero suppositum ita applicetur ad campanam, ne fumi egredientes flamman suffocent, sed liberè ascendentis in liquorem coagulentur, qui in vitro supposito colligatur. Potest etiam hujus spiritus præparatio institui per rerortam tubulatam.

In peste, asthmate & consimilibus pectoris affectibus adhibetur.

SPIRITUS TARTARI SIMPLEX.

¶. Tartari albi puri & crassiusculè confracti quantum placet, Immittatur in retortam, ut tertia pars vacua maneat, cui in arenam locatæ recipiens sàt capax vas adaptetur, & benè lutetur, igne successivè per gradus aucto, donec spiritus nebularum formâ cum oleo egressi fuerint, quæ ab invicem separantur per filtrum prius aquâ humectatum, & spiritus super cineres, lege artis, rectificetur.

Virtutes habet incidentes, attenuantes, resolventes & discentientes.

SPIRI-

320 CLASSIS DECIMA QUARTA.

SPIRITUS TEREBINTHINÆ.

Habetur sub descriptione olei terebinthinae.

In tussi , tartareisque pulmonum affectibus , renum & vesice obstructionibus , ulceribus item venereis recommendatur.

SPIRITUS VENERIS.

R. Viridis aeris quantum placet , irroretur aceto destillato , dein , lege artis , ex retorta instituatur destillatio.

Pro commodo menstruo ad margaritas , corallia , & similia solvenda adhibetur.

SPIRITUS VIPERARUM VOLATILIS.

Paratur ex viperis in umbra siccatis ad normam spiritus cornu cervi volatilis , & spiritus lumbricorum volatilis.

Virtutes possidet incidentes , & sanguinem deprantes in affectionibus soporosis & hystericas.

SPIRITUS VITRIOLI.

R. Vitrioli hungarici quantum placet , Impleatur cucurbitæ vitreæ humilis media pars , fiat quæ in balneo mariae destillatio , quod ros vitrioli dicitur , dein per arenam urgeatur destillatio , & spiritus vitrioli volatilis prodibit ; residuum retortæ lutatae injiciatur , manente tertia parte vacua , igneque aperito gradatim aucto spiritus in amplum vas recipiens propellatur tam diu , donec nebularum instar spiritus prodire desierint , tum statim vas recipiens caute removetur , ne spiritus in caput mortuum regredi valeant.

In hungarica , aliisque malignis febribus summa efficacia adhibetur.

SPIRI-

CLASSIS DECIMA QUARTA. 321

SPIRITUS VITRIOLI DULCIS.

Paratur eodem modo, quo spiritus nitti dulcis, viribus consonis pollens.

SPIRITUS URINÆ

¶. Urinæ hominis masculi sanī quantum placet, stet in vase terreo per tres vel quatuor septimanas, ut fœtere incipiat, inspissetur dein ad mellaginem, & per retortam cum arenæ sufficienti quantitate in capax vas recipiens destilletur lento igne, nam fortis ignis in spumam agitatam massam faceret retortam transcendere, sic spiritus transibit, & sal in recipiente adhæret, spiritus rectificetur, & sal, lege artis, sublimetur.

Ob vires aperientes & incidentes recommendatur in hydrope, ictero, cachexia, scorbuto, & affectione hypochondriaca.

CLASSIS DECIMA QUINTA,

D E

S Y R U P I S.

Julapiis, Mellibus, Mivis, Pulpis,
& Rob.

SYRUPUS DE ABSYNTHIO.

¶. Absynthii romani

Vulgaris ana uncias tres,

Florum rofarum rubrarum uncias duas,

Spicæ indicæ drachmas tres,

S f

Succi